

Mykobakteriologisk diagnostik

Kristian Ängeby, M.D., Ph. D.

Kort CV:

- Läxarexamen 1997
- Forskning och om TB diagnostik i Honduras och på Smittskyddsintitutet 1998-2004
- Barn, AT m.m.
- Leg läk 2005
- ST mikrobiologi fr 2006, ansvarig för mykobakterielaboratoriet

Diagnostik av Mykobakterieinfektioner på laboratoriet

Farliga

Långsamma

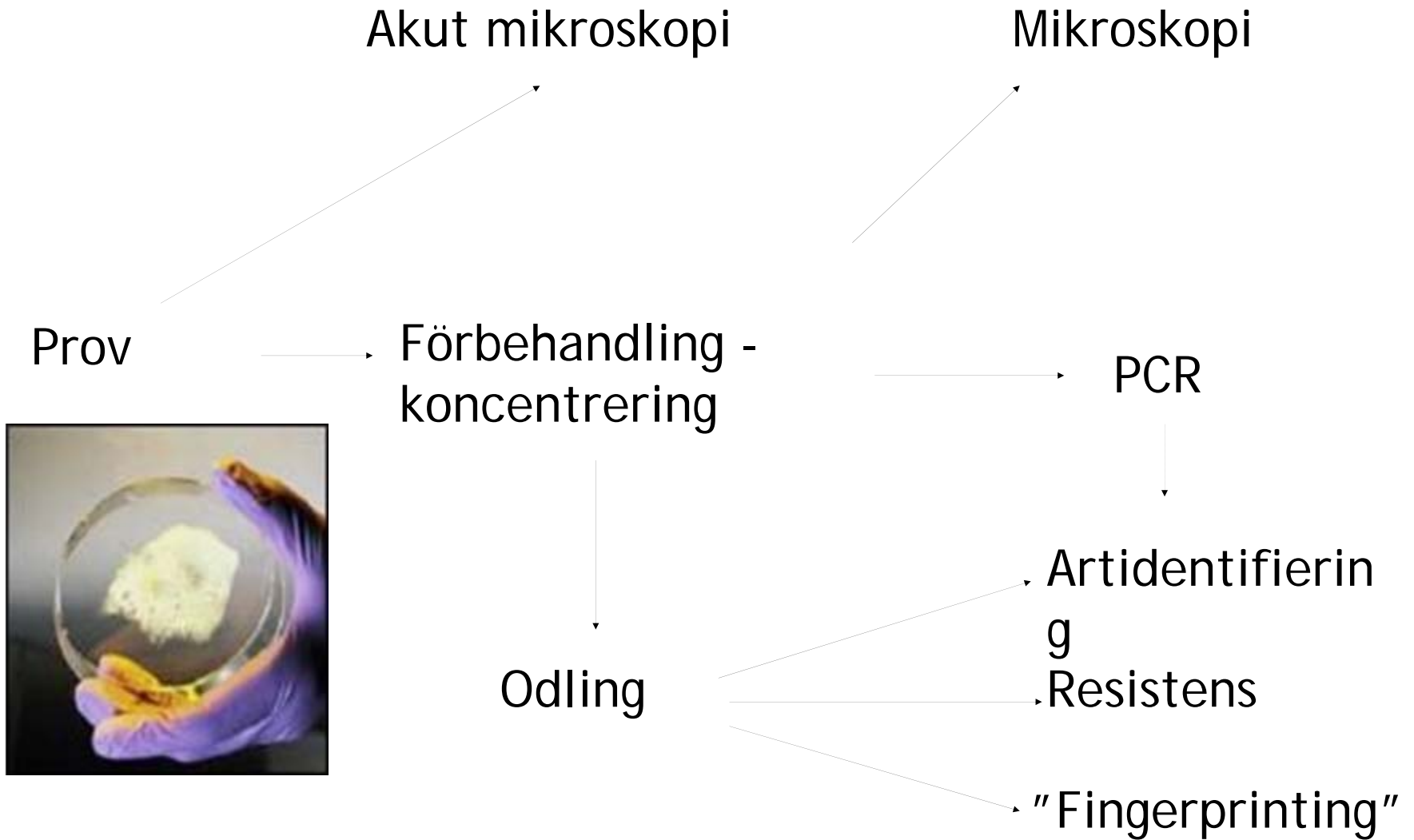

- Hitta mykobakterier
- Bestämma art
- Subtypa:
  - Resistensmönster
  - "Fingerprint"

\$

~~\$~~

Mikroskopi

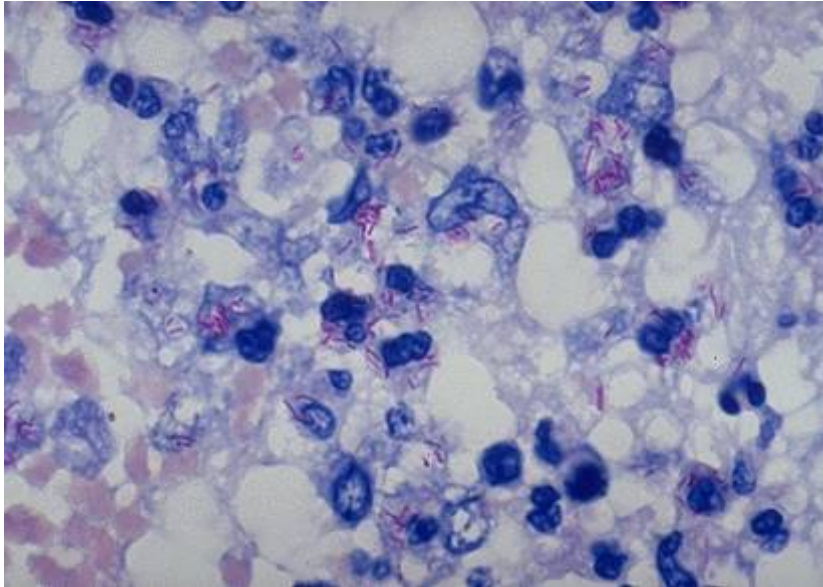
1. Färgning

2. Avfärgning med syra-
alkohol

3. Kontrastfärgning

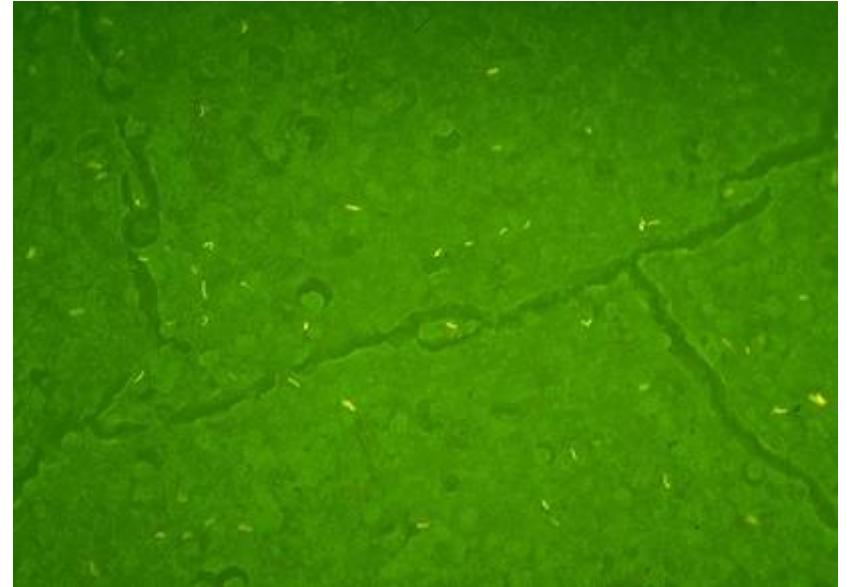
Ljusmikroskopi

Ziehl-Neelsen

Fluorescence mikroskopi

Auramine

Mikroskopi, sensitivitet

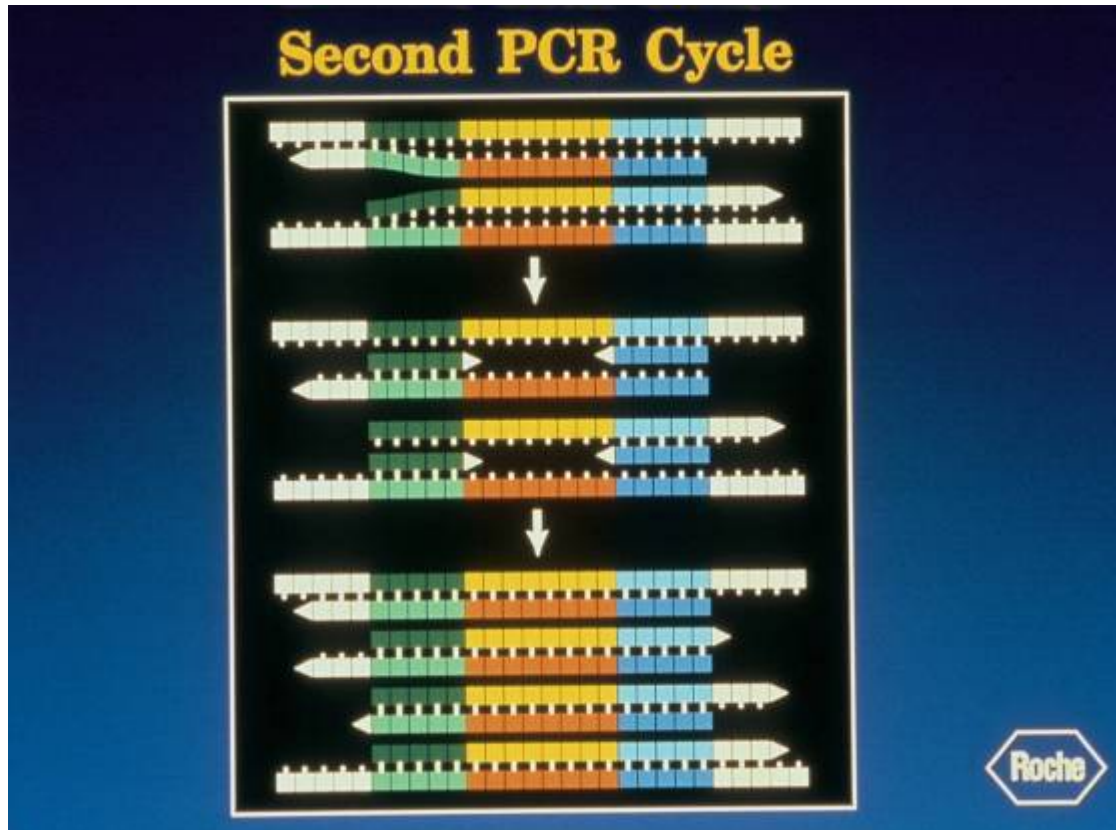
Direkt (akut) sputum
odlingsresultatet 25 % av

Koncentrerat sputum
odlingsresultatet 50 % av

10 000 mykobakterier/ml för positiv
mikroskopi

Specificitet (för syrafasta stavar) nära 100%

PCR

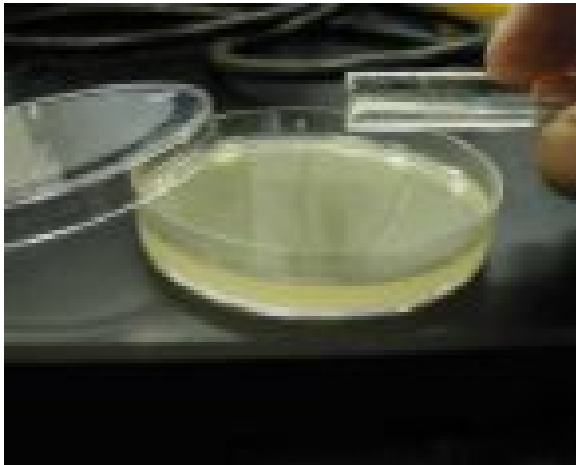

Tolkning

Mikroskopi	PCR MTB	Interpretation
Pos	Pos	<i>M. tuberculosis</i> -komplexet
Pos	Neg	Sannolikt icke tuberkulös mykobakterie
Neg	Pos	<i>M. tuberculosis</i> -komplexet
Neg	Neg	Inte tuberkulos?

Odling

10–1,000 viabla mykobakterier/mL för positiv odling

Agar

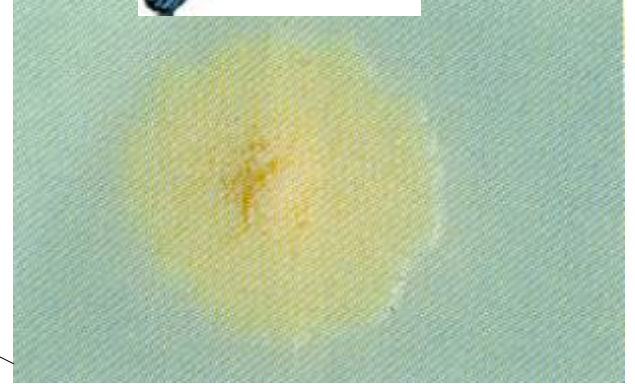

Buljong

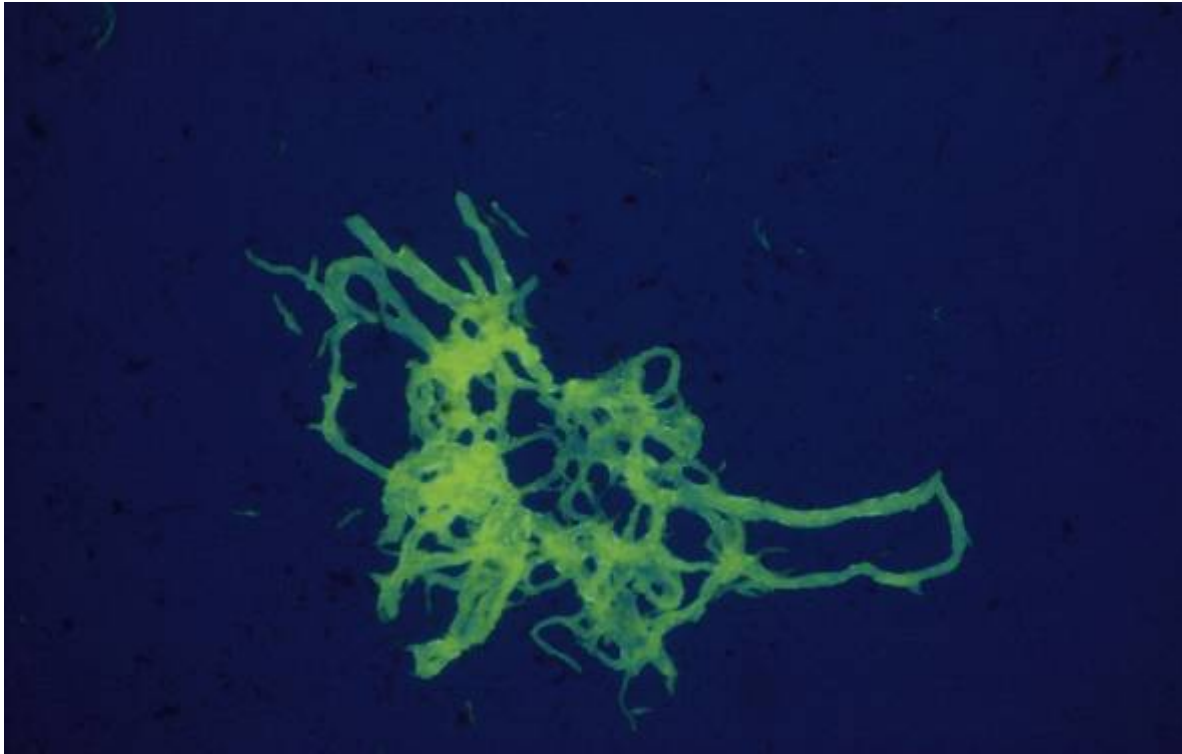

Ägg-baserat medium

Identifiering

- PCR - MTB komplex
- Resistensmönster - Pyrazinamid
- Hybridiserings kits
- Sekvensering

- Biokemiska tester
- Tillväxt hastighet, pigmentering

Omvänd hybridisering

HAIN
LIFESCIENCE

GenoType® Mycobacterium

02 04 2004
dd mm yyyy

#							
						species	
				CC 3 5 7 9 11 13 15 17 UC 4 6 8 10 12 14 16 M		1,2,3,5,7,10,12	
1.	949/04	<i>M. malmoense</i>	2/4 EK			1,2,10,13	<i>M. malmoense</i>
2.	1101/04		full sekvar.			1,2	—
3.	1280/04	<i>M. celatum</i>	2/4 EK			1,2,4,10	<i>M. celatum</i>

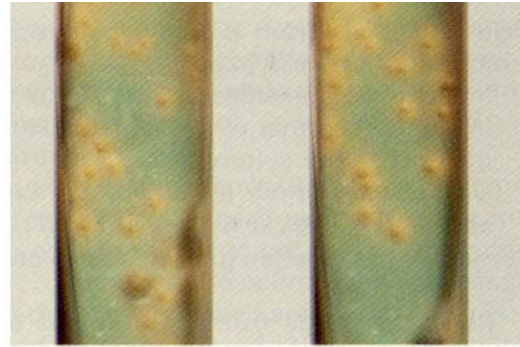

Tillväxthastighet

- Långsamväxare
  - *M. tuberculosis*, *M. avium* komplex, *M. malmoense*
- Snabbväxare
  - Kolonier på <7 dagar
  - *M. abscessus*, *M. chelonae*, *M. fortuitum* komplex

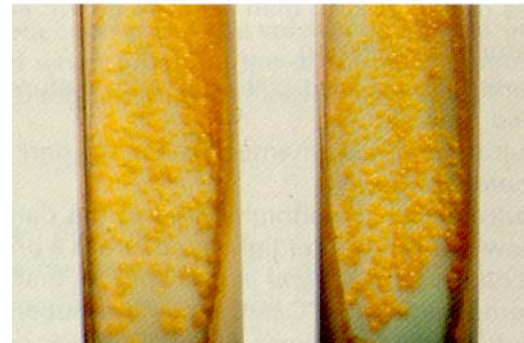
Inget
pigment

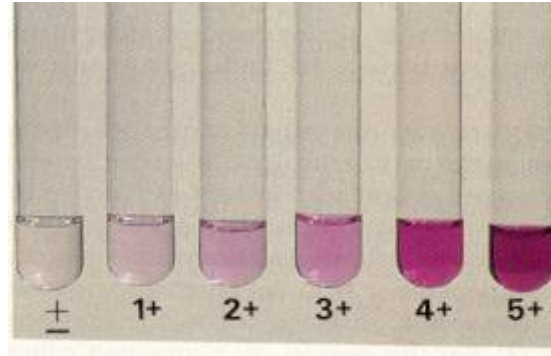
Fototokromogen

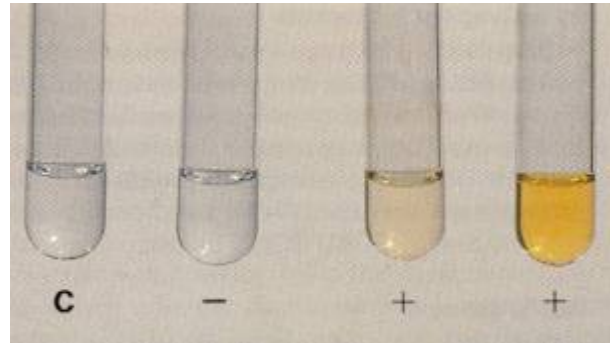
Skotokromogen

Nitrat test

Niacin test

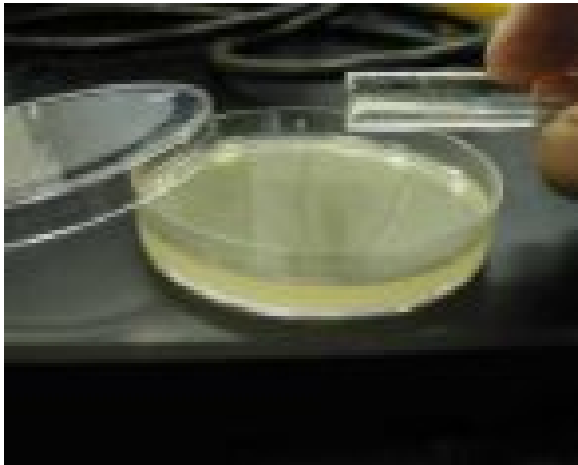

	Mikroskopi	PCR	Odling
Sensitivitet	~50%	~70%	~100%
Specificitet	~100%	~100%	~100%
Hastighet	minuter (1-2 dagar)	timmar (1-2 dagar)	veckor
Kostnad	191 kr	896 kr	650 kr

Några kommentarer om provtagningen

- Sputum från nedre luftvägarna. Överväg allmän odling för relevansbedömning
- Biopsier överlägsna sekret eller vätskor
- Likvor, helst 5 mL
- Blod och benmärg i särskilda blododlingsflaskor

Resistensbestämning

Agar
medium

Buljong

Ägg-baserat

Svårigheter med resistensbestämning

- Standardisera inokulat
- Långsam tillväxt
- Biosäkerhet

Teoretisk bakgrund

- Slumpvisa spontana mutationer
- Isoniazid $1/10^6$;
- Rifampicin $1/10^8$
- Isoniazid *och* Rifampicin = $1/10^6 \times 1/10^8 = 1/10^{14}$

- Om $>1\%$ av bakterierna i ett isolat är resistenta betraktas stammen som resistent

Proportions metoden (fast)

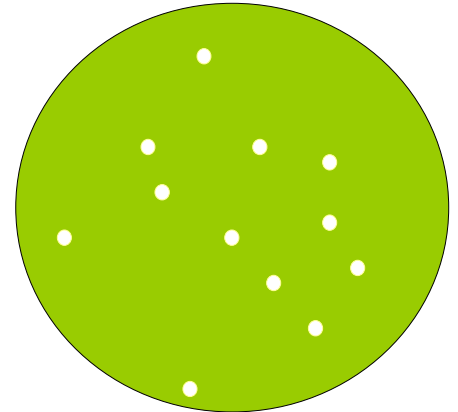
Serie-spädningar

Koloniräkning

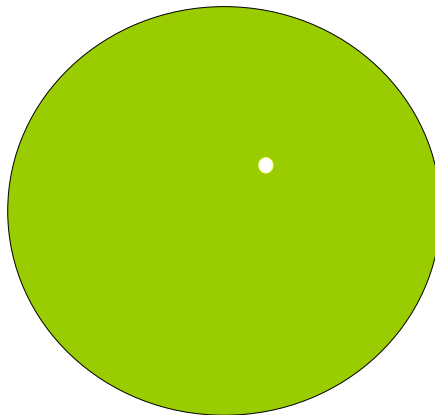
1:100 spädd kontroll

1:100 spädd

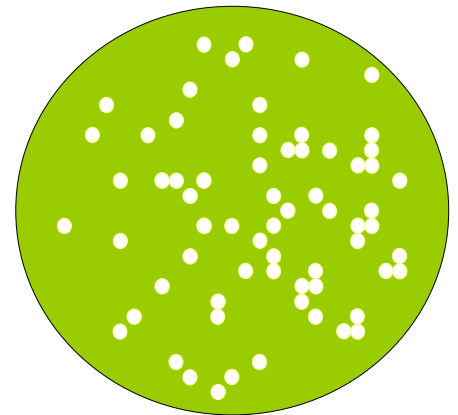
Kontroll

Ospädd
Isoniazid

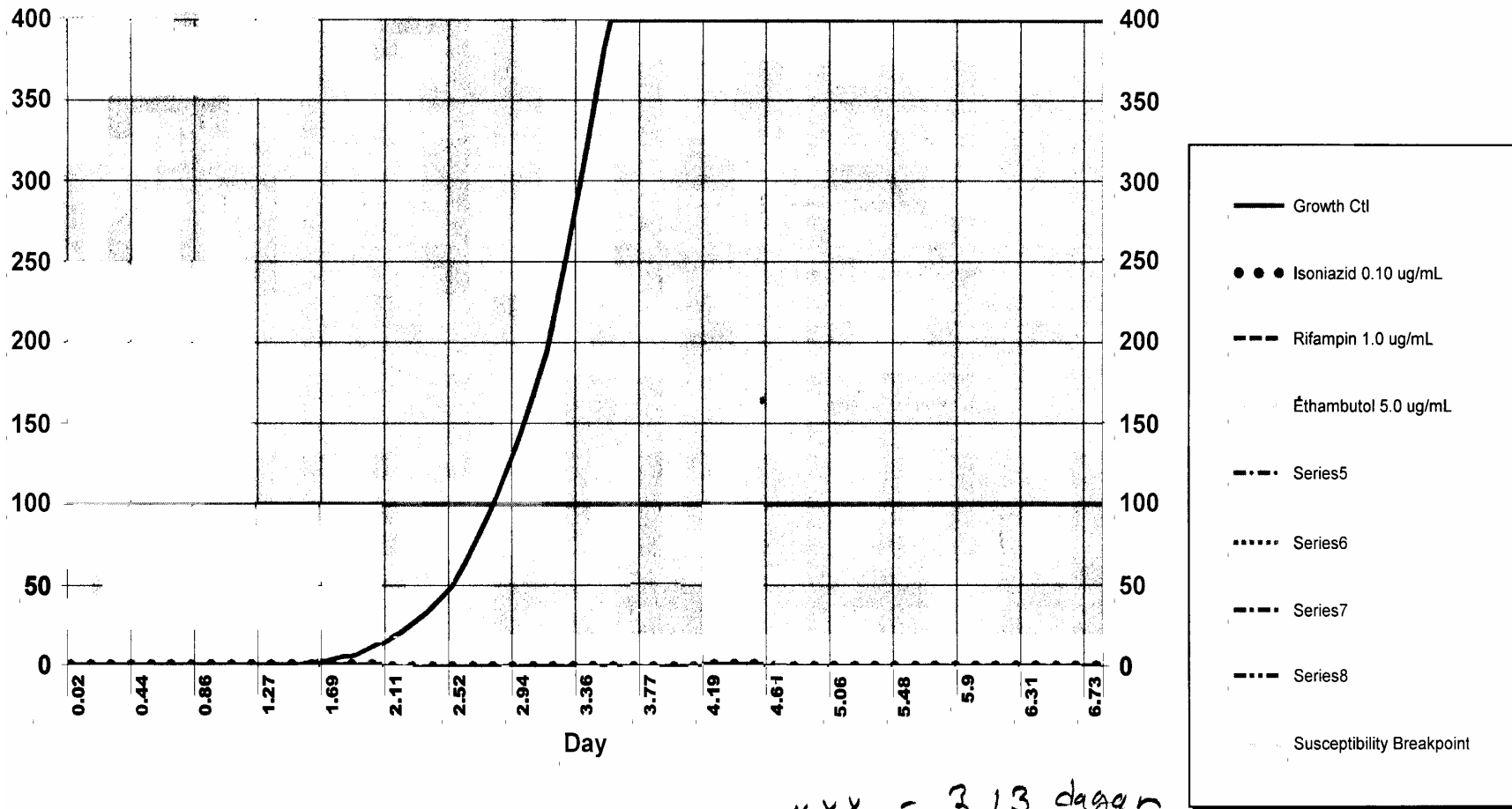

Ospädd
Rifampicin

AST Tube Carrier Set Plot (Up to 8 tubes)

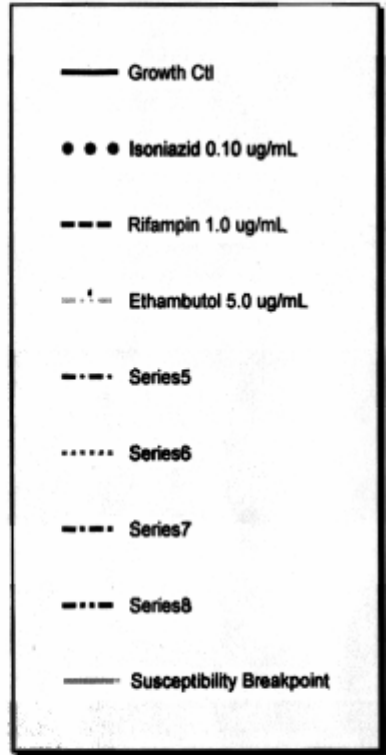
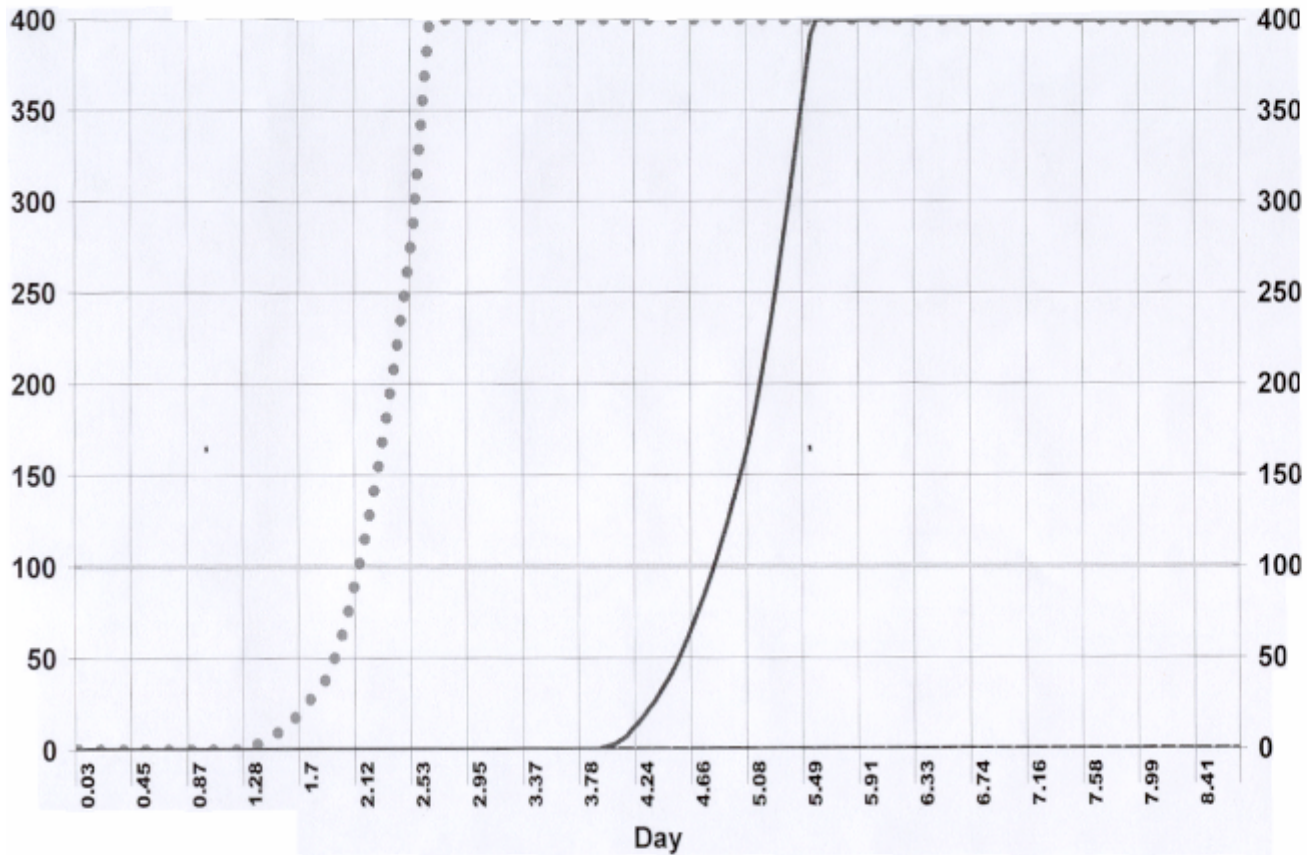
Start Date 09/24/2008
 Sequence Number 439440012531

08TB07897 = 1RE = xxx = 3,13 dagen

TB-7897/08

MGIT

AST Tube Carrier Set Plot (Up to 8 tubes)

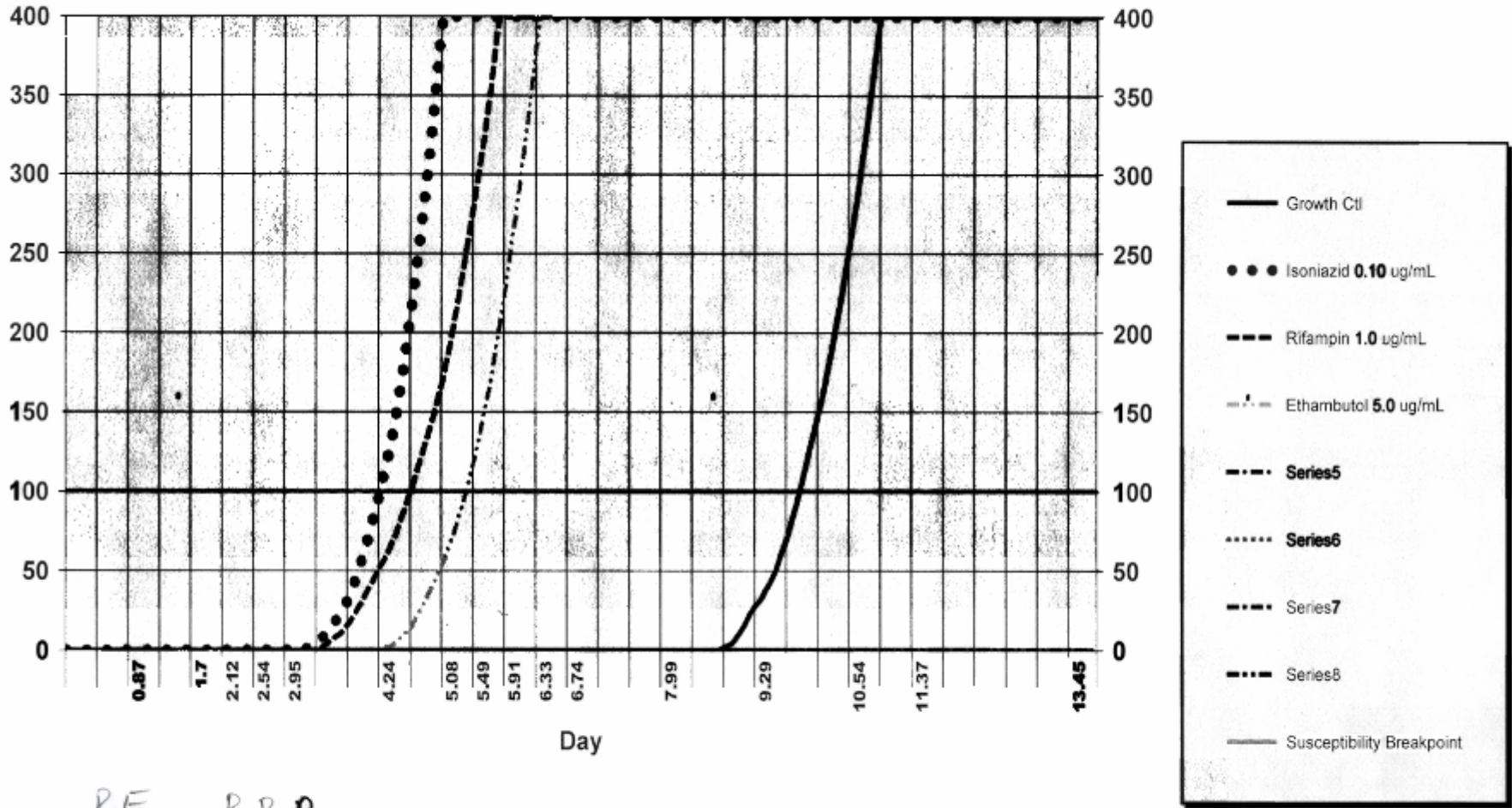

IRE R-S-S

Start Date 10/13/2008
Sequence Number 439440012992

8925/08

AST Tube Carrier Set Plot (Up to 8 tubes)

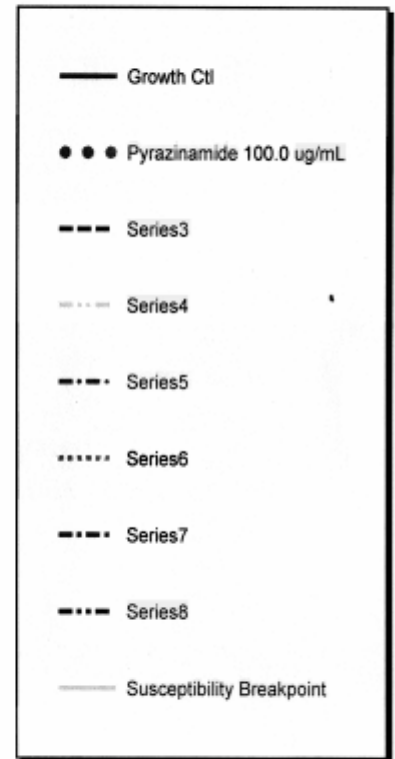
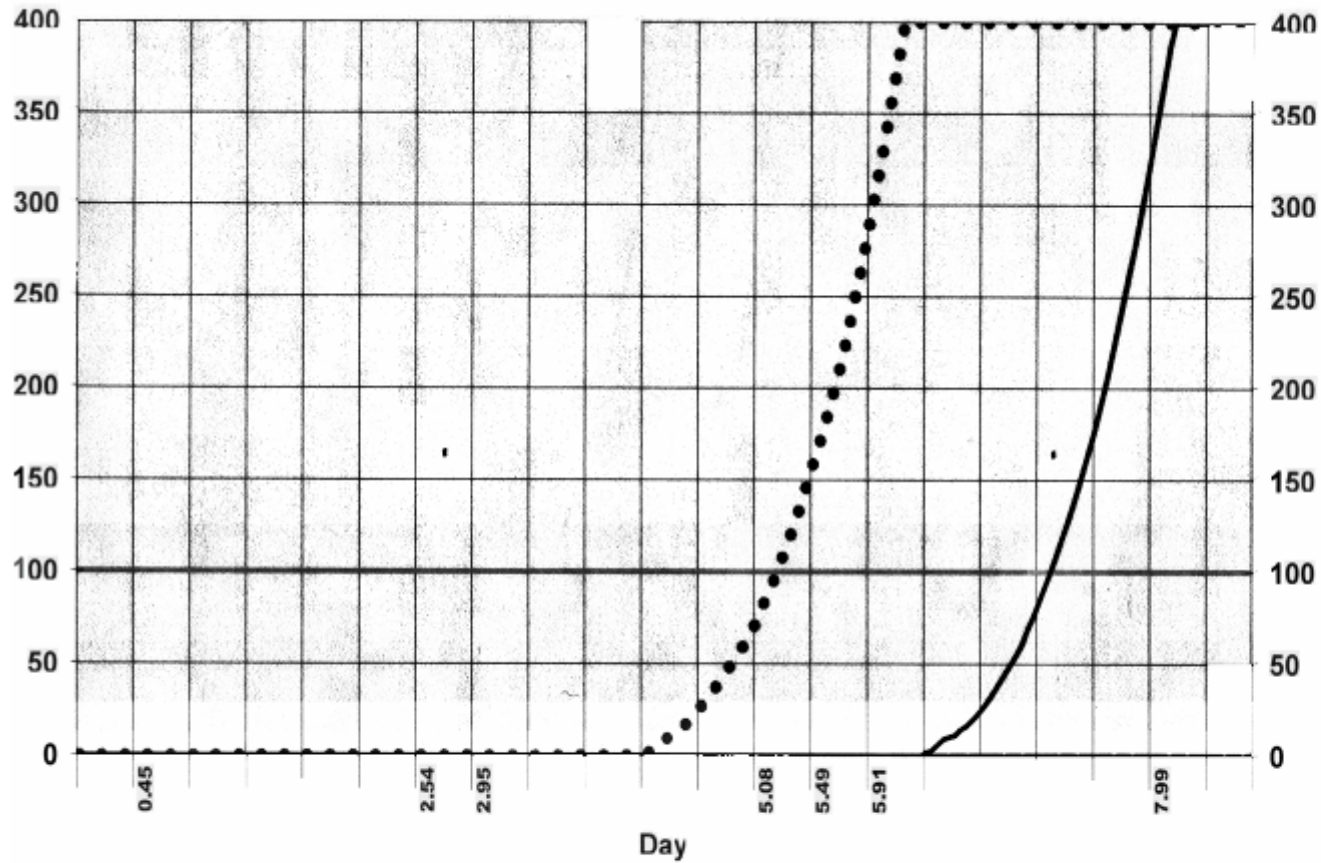

RE RRR

Start Date 10/13/2008
Sequence Number 439440012947

8/29/08

AST Tube Carrier Set Plot (Up to 8 tubes)

PZ R

Start Date 10/13/2008
Sequence Number 439220030904

8 9/0

